

BRUGGEN BOUWEN

Als aftrap van het NAP-project (Nationaal Actie Plan) Bruggen Bouwen 2009-2011 organiseren negen van de deelnemende HBO-V instellingen een werkveldconferentie. Bij de Academie voor Verpleegkunde vond deze conferentie plaats op 10 november.

NAP-project Bruggen Bouwen 2009-2011

Een veel gehoorde klacht vanuit instellingen die praktijkleerplaatsen aanbieden is dat studenten over te weinig kennis beschikken als ze de praktijk ingaan. Uit onderzoek is ook gebleken dat een deel van de studenten uitvalt omdat zij onvoldoende kennisniveau hebben om de praktijksituatie goed te kunnen hantieren. Het gebrek aan kennis belemmert de student een optimaal leerrendement te bereiken tijdens zijn stage.

In het NAP-project Bruggen Bouwen wordt de digitale toetsbank van Leerstation Zorg ingezet om bij derde- en vierdejaars verpleegkunde studenten te toetsen en hun kennis aan te vullen. Binnen het project wordt onderzocht of het gebruik van de toetsdatabank een significante verhoging van het stagerendement oplevert en de aansluiting met de beroepspraktijk verbetert. Indien de student voorafgaande aan de stage een helder beeld heeft over welke kennis noodzakelijk of gewenst is en in welke mate de student er zelf al over beschikt, kan er tijdens de stage bewust gewerkt worden aan het overbruggen van de kloof tussen theorie en praktijk. In

het project werken 16 hogescholen samen met ziekenhuizen en psychiatrische instellingen. En er zijn op dit moment al vragen binnengekomen vanuit instellingen voor zorg aan verstandelijk gehandicapten om ook voor die zorgcategorie vragen in de toetsbank op te nemen.

Uit de al bestaande digitale toetsbank van meer dan 4200 vragen is op dit moment voor elk klinisch hoofdspecialisme een vragenset ontwikkeld. Hierin staan vragen over kritische situaties die voorkomen op dit hoofdspecialisme. Docenten, praktijkopleiders en werkbegeleiders kunnen zelf vragensets samenstellen voor studenten en feedback geven over de inhoudelijke kwaliteit van de toetsvragen.

De digitale toetsbank wordt beheerd door de Stichting Leerstation Zorg. Onderwijs en beroepsveld werken in dit project samen aan de verdere ontwikkeling van de digitale toetsbank en maken gezamenlijk gebruik van de digitale toetsbank.

Kijk voor meer informatie op www.leerstationzorg.nl

Werkveldconferentie

Op 10 november organiseerde de Academie voor Verpleegkunde een werkveldconferentie voor praktijkopleiders, werkbegeleiders en leidinggevenden van aangesloten praktijkinstellingen. Tijdens deze conferentie werd ingegaan op het project Bruggen Bouwen, de rol van de hogeschool en de mogelijke rol van de stageverlenende instelling. Er is o.a. besproken welke thema's van toetssets nog gerealiseerd moeten worden. Dit resulteert begin 2010 in een gevalideerde praktijkgerelateerde kennistoets voor studenten. Vanaf februari 2010 zullen een aantal derde- en vierdejaars studenten als pilot een toets maken die relevant is ter voorbereiding op de praktijkleerplaats. Binnen de Academie voor Verpleegkunde wordt op dit moment overlegd over het vervolgtraject. Er zijn diverse mogelijkheden om toegepast onderzoek te doen naar het kennisniveau voor en na de praktijkleerperiode en welke rol kennis kan spelen inzake het verhogen van de kwaliteit van zorg. Niet alleen studenten kunnen gebruik maken van de toetssets. Ook werkbegeleiders en praktijkopleiders kunnen de komende twee jaar gebruik maken van de digitale toetsbank, onder auspiciën van de Academie voor Verpleegkunde.

DAG VAN DE STAGIAIR(E) BIJ HET LUCAS ZIEKENHUIS

Op 13 oktober 2009 organiseerde het Lucas Ziekenhuis in Winschoten de Dag van de Stagiair(e). Op deze dag werden alle stagiair(e)s binnen het ziekenhuis in het zonnetje gezet.

Foto's: Judith Pellicaan

Carin Hogenbirk is opleidingsadviseur binnen het Lucas Ziekenhuis (onderdeel van de Ommelander Ziekenhuis Groep). 'Als opleidingsadviseur coördineer ik alles wat met stagiairs te maken heeft.' Carin is verantwoordelijk voor alles wat randvoorwaardelijk gebeurt op het gebied van stages, zowel richting de scholen als de afdelingen van het ziekenhuis. Het Lucas Ziekenhuis heeft mbo-stagiair(e)s van het Noorderpoort en van het Alfa College en er zijn hbo-stagiair(e)s van de Academie voor Verpleegkunde.

'Stagiair(e)s hebben een heel positieve invloed op de organisatie,' aldus Carin Hogenbirk. 'Het zijn over het algemeen enthousiaste jonge mensen en ze nemen allemaal frisse ideeën mee. En dat komt ten goede aan de sfeer op de afdeling! Daarnaast zijn stagiair(e)s vaak kritisch en ze durven mensen aan de tand te voelen. De huidige medewerkers worden hierdoor regelmatig aan

het denken gezet en stellen zichzelf de vraag waarom iets op een bepaalde manier wordt gedaan.' Het Lucas Ziekenhuis biedt medewerkers de mogelijkheid om zich verder te ontwikkelen op het gebied van coaching en begeleiding. Ook wordt een uitgebreid inwerkprogramma ontwikkeld voor de stagiair(e)s, zodat ze inhoudelijk goed worden voorbereid op de praktijk. 'We hebben veel contact met de Academie voor Verpleegkunde. Samen zorgen we ervoor dat we er zowel voor het onderwijs als de praktijk winst uit kunnen behalen,' vertelt Carin Hogenbirk.

Op 13 oktober werden alle stagiair(e)s, in totaal zo'n 70 personen, uitgenodigd voor een gezamenlijke lunch. Tijdens deze dag werd belicht dat ze een positieve invloed hebben op de organisatie. 'Het was een gezellige dag, zeker voor herhaling vatbaar!'

AGENDA

28 januari
Informatieavond Deeltijd

1- 5 februari
IP weken

4, 5, en 11 februari
HanzeXperience

18 februari
Diplomerings Verpleegkunde

6 maart
Open Dag

13 april
Werkveldconferentie

hanze.nl/verpleegkunde

Reporters gezocht!

Ben je oud-student van de Academie voor Verpleegkunde? Dan zoeken wij jou! Tweejaarlijks verschijnt de Alumnikrant, een krant speciaal voor en door alumni van de opleiding HBO-V. Wil je iets kwijt over de studie waar je net aan bent begonnen, staan er interessante congressen op het programma waar je je oud-studiegenoten graag op wilt attenderen, ben je voor het eerst werkzaam in de zorg of ben je juist totaal iets anders gaan doen? ? Laat het ons weten! Op www.alumninet.hanze.nl vind je meer informatie over het aanleveren van de kopij. Of neem contact op met Hilde van der Meulen (h.van.der.meulen@pl.hanze.nl tel. 050-595 3620).

Nursebericht is een uitgave van de Academie voor Verpleegkunde van de Hanzehogeschool Groningen voor het 'werkveld' en potentiële partners.

Voor vragen of opmerkingen kunt u ons gedurende werkdagen telefonisch bereiken via (050) 595 3650 of per e-mail via verpleegkunde@org.hanze.nl.

Eindredactie: Annemiek Maathuis, Stafbureau Marketing & Communicatie Vormgeving: Grafisch Centrum Hanzehogeschool Groningen Druk: Zalsman Groningen bv

ZORG VOOR EEN GOEDE RELATIE

Voor u ligt het eerste Nursebericht van dit studiejaar. Deze krant wordt verspreid aan onze relaties in het werkveld. Wij hechten veel waarde aan samenwerking, zowel landelijk als internationaal. Ook vinden we het belangrijk om invulling te geven aan onze maatschappelijke verantwoordelijkheid. En dat blijft niet onopgemerkt! Twee studenten van onze academie, Gauke Kooistra en Alies Nieborg, hebben de Hanze Innovatieprijs 2009 gewonnen. Deze studenten hebben de prijs ontvangen voor hun bijdrage aan de professionalisering van oogoperaties in de oogkliniek van het ziekenhuis in Kabanga, Tanzania. Sinds februari 2008 investeert de Academie voor Verpleegkunde in een duurzame samenwerking met het Kabanga Hospital in Tanzania. Studenten Verpleegkunde hebben de mogelijkheid om hier stage te lopen of een afstudeeronderzoek te doen.

Ook de innovatieve ideeën van docent Roos Nieweg, docent bij onze academie, werden beloond. Roos Nieweg was één van de drie genomineerden voor de Innoveer, de jaarlijkse docentenprijs voor de meest innovatieve docent bij de Hanzehogeschool Groningen. Zij heeft haar nominatie te danken aan haar vele publicaties en aan de ontwikkeling van de minor Public Health. Dit is een Engelstalige minor voor studenten uit verschillende landen.

Wij vinden de samenwerking met het werkveld erg belangrijk.

Verderop in deze krant kunt u lezen dat wij samen met 11 andere partijen het convenant Zorg en Technologie hebben ondertekend. Ook kunt u in deze krant lezen over de werkveldconferentie die de academie op 10 november heeft georganiseerd. Tijdens deze conferentie zijn we in gesprek gegaan met stageverlenende instellingen. Dankzij de samenwerking met het werkveld is het mogelijk om onze studenten goed voor te bereiden op de praktijk. Studenten kunnen door middel van stages kennis maken met hun toekomstige beroep. Ook het werkveld kan profiteren van deze samenwerking. Onze studenten en docenten doen regelmatig opdrachten voor externe opdrachtgevers. Dit doen zij door middel van (docent)stages, projecten en afstudeeropdrachten. Zo kunt u verderop in deze krant lezen dat studenten Verpleegkunde samen met studenten van andere opleidingen werken aan vraagstukken die zijn ingebracht door echte opdrachtgevers.

Wij hopen ook voor het komende studiejaar weer op een goede samenwerking met het werkveld! Als u met ons wilt samenwerken of als u gebruik wilt maken van specifieke deskundigheid, neemt u dan gerust contact met ons op.

Janny Bijma
Dean Academie voor Verpleegkunde

STUDENTEN VERPLEEGKUNDE WINNEN HANZE INNOVATIEPRIJS

Gauke Kooistra en Alies Nieborg, twee studenten van de Academie voor Verpleegkunde, hebben de Hanze Innovatieprijs 2009 in de wacht gesleept. De twee studenten schreven het werkstuk 'Pre- and Postoperative care improvement plan.'

Het werkstuk

Gauke Kooistra en Alies Nieborg hebben het afgelopen studiejaar tijdens hun stage in Tanzania meegeholpen aan de professionalisering van oogoperaties in de oogkliniek van het ziekenhuis in Kabanga. Uit observaties bleek dat de operaties technisch goed uitgevoerd werden, maar dat de verpleegkundige pre- en postoperatieve zorg van een lage kwaliteit was. Hierdoor herstelde de patiënt minder snel en goed. Gauke en Alies hebben voorstellen gedaan voor een nieuwe organisatiestructuur,

vernieuwde protocollen en taakomschrijvingen. Deze producten bleken na invoering voor doktoren en verpleegkundigen zó innovatief, dat hierdoor de oogoperaties van gemiddeld 200 per jaar opgeschroefd kunnen worden naar ongeveer 900 operaties per jaar.

Hanze Innovatieprijs

De Hanze Innovatieprijs is een prijs van de Hanzehogeschool Groningen die om het jaar wordt toegekend aan een werkstuk waarvoor onderzoek is gedaan, waarbij een complex

probleem op effectieve wijze is aangepakt en dat geleid heeft tot een innovatieve oplossing voor het werkveld.

Kerstpakketten

Medewerkers van de Hanzehogeschool Groningen hebben dit jaar de mogelijkheid om hun kerstpakket te doneren aan een goed doel. Ze kunnen hierbij kiezen uit drie initiatieven, waaronder het ondersteunen van de oogkliniek van het Kabanga Hospital in Tanzania.

ZORG EN TECHNOLOGIE IN PROEFTUIN

Twaalf partijen ondertekenden op donderdag 5 november een convenant op het gebied van opleiden in zorg en technologie.

Deelnemende partijen: Schepz ziekenhuis Emmen, Martini ziekenhuis Groningen, UMCG Wenckebach instituut, Lentis, Koninklijke Visio,

Thuiszorg Groningen, Zorg Innovatie Forum, Kenteq, Calibris, Gemeente Assen, Menzis, Noorderpoort College en Hanzehogeschool Groningen.

Op 5 november is in het Hanze Institute of Technology in Assen tijdens een symposium een convenant ondertekend. Bovengenoemde partijen gaven hiermee aan te gaan samenwerken in een op te richten "Proeftuin" in opleiden in zorg en technologie in Assen, verzorgd door de Hanzehogeschool Groningen en het Noorderpoort College.

Doel van de proeftuin is om over een jaar een expertisecentrum op dit gebied te realiseren waar:

- ontmoetingen plaats vinden tussen mensen uit opleidingen in zorg en technologie;
- verbindingen gezocht worden tussen

zorginstellingen, kennisinstellingen en bedrijfsleven, zodat de zorgvrager uiteindelijk beter bediend kan worden met beschikbare of nieuwe technologie;

- geëxperimenteerd kan worden met technologische toepassingen in de opleidingen in zorg;
- vernieuwende en uitdagende didactiek wordt toegepast die past bij de trends in technologie en zorg, zodat studenten van zowel zorg als technologie enthousiast worden over elkaars terrein en er kruisbestuiving plaatsvindt.

Aanleiding voor deze proeftuin zijn de demografische ontwikkelingen in noordoost Nederland, die enerzijds een sterke daling van het

arbeidspotentieel en anderzijds een groeiende behoefte aan zorg tonen. De cijfers tonen aan dat de vraag naar zorg in het noordoosten relatief hoog wordt de komende jaren. Hanzehogeschool Groningen en Noorderpoort College willen zich als kennisinstellingen nadrukkelijk verbinden aan de regio en van betekenis zijn in het gezamenlijk vinden van oplossingen voor de problemen in de regio.

Op 5 november werden diverse workshops gehouden door zowel werkveld als studenten waarin de eerste voorbeelden van goede samenwerking op het snijvlak van zorg en technologie al zichtbaar werden.

IN DIT NUMMER

- Zorg voor een goede relatie 1
- Hanze Innovatieprijs 2009 1
- Convenant Zorg en Technologie 1
- De S-factor 2
- Nieuws uit regio Emmen 2
- Bezoek uit Tanzania 3
- Atelier Mens en Omgeving 3
- Bruggen bouwen 4
- Dag van de stagiair(e) Lucas Ziekenhuis 4
- Agenda 4

DE S-FACTOR VOOR EEN SUCCESVOLLE LEERLOOPBAAN

Het Stagebureau Expertisecentrum coördineert vraag en aanbod van stageplaatsen. Ook organiseert en begeleidt het projecten, kennisringen en netwerken met als doel voldoende goede stageplaatsen en beroepsbeoefenaren te creëren in de sectoren welzijn, zorg en onderwijs. In de regio Groningen, Drenthe en Noord-Overijssel zijn verschillende projecten opgezet en producten opgeleverd om de uitvoering van de beroepspraktijkvorming te verbeteren. De Academie voor Verpleegkunde participeert in het project de S-factor.

S-factor

Het project de S-factor staat voor een succesvolle leerloopbaan voor deelnemers van de opleidingen in de sectoren zorg en welzijn. In de S-factor werken twee grote samenwerkingsverbanden samen. Het samenwerkingsverband Noord-Holland (bekend van de Flexibele Zorgkolom) en het samenwerkingsverband Groningen, Drenthe en Noord-Overijssel (bekend als Het Stagebureau Expertisecentrum). Deze beide verbanden voeren het project gezamenlijk uit omdat zij aanvullend zijn aan elkaar in hun producten en expertise. In beide samenwerkingsverbanden zijn de praktijkinstellingen, Calibris, vmbo, mbo en hbo betrokken. In Noord-Holland is vooral expertise op gebied van de doorlopende leerlijnen en in Groningen, Drenthe en Noord-Overijssel is vooral expertise op het gebied van de doorlopende stages.

Doelstellingen van de S-factor

Doelstelling 1: de deelnemer ervaart doorlopende opdrachten op de onderwijsinstelling en in de stage bij de overgang van vmbo-mbo en mbo-hbo en tussen de verschillende sectoren in zorg en welzijn (verticaal en horizontaal).

Doelstelling 2: de deelnemer ervaart een doorlopende begeleiding in de onderwijsinstelling en in de stage bij de overgang tussen vmbo-mbo en mbo-hbo en tussen de verschillende sectoren in zorg en welzijn.

Doelstelling 3: de begeleider van de deelnemer (de docent van de onderwijsinstelling en de praktijkbegeleider van de praktijkinstelling) ervaart doorlopende begeleiding aan de deelnemer in de onderwijsinstelling en in de stage bij de overgang tussen vmbo-mbo en mbo-hbo en tussen de verschillende sectoren zorg en welzijn.

Doelstelling 4: de instroom van deelnemers in de sector zorg en welzijn wordt vergroot en de uitval tussen de schoolsoorten vmbo-mbo en mbo-hbo wordt verkleind.

Doelstelling 5: meer en competent personeel behouden voor de sector gezondheidszorg en welzijn.

Wat levert de S-factor concreet op?

Doorlopende leerlijnen (doorstroomlijnen)

Er worden doorlopende leerlijnen ontwikkeld voor de overgang van vmbo naar mbo en mbo naar hbo op de onderdelen harde kennis, studievaardigheden, sociale vaardigheden, reflectief vermogen en een cultureel- en sociaal referentiekader.

Doorlopende stages (doorstroomlijnen)

Er worden doorlopende stages vmbo-mbo en mbo-hbo ontwikkeld, gericht op een juist opleidings- of beroepsbeeld.

Doorlopende instrumenten (portfolio, POP-PAP)

Er worden doorlopende digitale instrumenten Portfolio-POP, vmbo-mbo en mbo-hbo en doorlopende instrumenten POP deelnemer in opleiding en POP werknemer in de praktijkinstelling ontwikkeld. Doordat deze instrumenten nu nog onvoldoende op elkaar zijn afgestemd, ervaren deelnemers en werknemers te weinig profijt van eerder verworven competenties en daardoor korting op opleidingsroutes.

Digitaal volg- en borgsysteem

In de S-factor wordt een digitaal vind-, volg- en borgsysteem ontwikkeld voor deelnemers, begeleiders en management. De deelnemers zullen hiermee beter hun leerproces kunnen inrichten. De begeleiders kunnen hiermee de deelnemers beter volgen en bijsturen. Het management heeft hierdoor eenduidiger gegevens beschikbaar over uitval. Hierdoor kunnen zij beter sturen op het verminderen van uitval.

Wie zijn betrokken vanuit de Academie voor Verpleegkunde?

Janny Bijma, voorzitter van de Stuurgroep
Inge Biesbroek, lid Stuurgroep (als voorzitter Provo-DOSS)
Elvira Coffetti, projectmedewerker
Emke van Hoogdalem, ondersteuning vanuit O&O
Freek Bronnda, Platform Innovatie

Voor informatie over het projectplan en deelnemende partners zie: www.hetstagebureau.nl

NIEUWS UIT REGIO EMMEN

Voor het derde jaar achtereen is er in september 2009 een leerafdeling gestart op de chirurgische afdeling Oost 1 in het Scheper Ziekenhuis te Emmen.

Uit de evaluatie van de voorgaande jaren kwamen de volgende geluiden van de verpleegkundigen op de afdeling; medewerkers zijn enthousiast geworden om op deze manier stagiaires het vak te leren. Dit komt o.a. door het enthousiasme en de gedrevenheid van de stagiaires die men op de leerafdeling ziet ontwikkelen. Begeleiders zien de stagiaires groeien en zelfstandig worden op 'hun eigen afdeling'.

de eerste dag, maar dat geen van de stagiaires die hoeveelheid van informatie goed heeft weten te onthouden. Voor ons als coaches en afdeling Opleidingen een goed punt om mee te nemen naar de evaluatieronde. De eerste tussenevaluaties hebben inmiddels plaats gevonden en de stagiaires en coaches zijn tevreden over het verloop van het leerproces van de studenten.

Marieke Lieverdink
Opleidingsfunctionaris/ praktijkopleider Scheperziekenhuis
Afdeling oost 1 chirurgie

In september 2009 zijn er weer 12 studenten gestart; zeven HBO-V'ers van de Academie voor Verpleegkunde uit Groningen en vijf MBO-V'ers van het Noorderpoort college uit Assen. Na twee weken meelopen met werkbegeleiders (oriëntatiefase) mochten de MBO-V'ers naar de kamers op de leerafdeling. Op 7 september zijn de HBO-V'ers gestart. Lisette Zandbergen, stagiaire HBO-V, vertelt hierover: 'Het stagelopen bestond uit het meelopen met verschillende coaches over de hele afdeling. De ontvangst was gezellig en sfeerful. Wel was het enorm druk en hierdoor ontstond soms wat onrust en lawaai.' Lisette vroeg zich dan ook af of dit wel in goede aarde viel bij de patiënten. Om de patiënten te informeren over de leerafdeling ontvingen ze bij opname een folder over de leerafdeling. Deze folder is vorig jaar door de stagiaires van de leerafdeling ontwikkeld. Na twee weken in de oriëntatiefase zijn alle stagiaires overgegaan naar de begeleidende fase van de stage. Lisette Zandbergen vertelt: 'De overgang van de oriëntatiefase naar de begeleidende fase was voor mij een vrij grote stap. Het zelf runnen van een kamer was best een uitdaging.' Ze liep dan ook tegen een aantal dingen aan. Ze wist bijvoorbeeld niet meer waar de röntgenafdeling was. Toen ze daar een coach naar vroeg reageerde deze verbaasd, want in de oriëntatiefase was dat toch verteld? Lisette vertelt dat ze inderdaad een rondleiding heeft gehad op

De invulling van het terugkomonderwijs en de begeleiding wordt vormgegeven in samenwerking met de betrokken docenten Janet Hulskers en Cornelia van Slochteren van de Academie voor Verpleegkunde binnen het ziekenhuis. Door de korte communicatielijnen kan snel ingespeeld worden op de begeleiding en ondersteuning van het leerproces van de studenten. Daarnaast heeft de interne afdeling Oost 3 dit jaar voor het eerst een leerafdeling ingericht waar zowel MBO- als HBO-V studenten samen leren en werken. Ook hier ervaren de studenten de praktijkleerperiode als uitdagend en anders dan een 'individuele' stage.

BEZOEK UIT TANZANIA

Een groep van totaal 19 Tanzaniaaners brachten in de periode van 5 tot 17 oktober een bezoek aan de Academie voor Verpleegkunde. Het grootste deel van deze groep bestond uit vertegenwoordigers (tutors van Nursing schools, project managers) van de drie districten in Tanzania, waarmee sinds een jaar een project gestart is. De Hanzehogeschool participeert samen met het Wenkebachinstituut en het Kenyan Medial Training Centre in een drie jaar durend project;

"Strengthening medical skillstraining at preservice training institutions in three zones and strengthening management of three ZHTI's (Zone Health Training Institutes)."

Het bezoek van de Tanzaniaaners vormde een onderdeel van het project. Curriculum ontwikkeling stond als inhoudelijk thema centraal. Eerst is over en weer elkaars curriculum verkend. Welke niveaus zijn vergelijkbaar? Welke zijn verschillend? Wat is leidend bij curriculum-ontwikkeling? Hoe is de opbouw? Welke onderwijs visie ligt eraan ten grondslag en welke organisatorische factoren spelen een rol? Er werd gebrainstormd, gediscussieerd, gezocht, gevraagd, geantwoord en gelachen. Want ondanks het harde werken, de kou en het volle programma was de sfeer gedurende deze weken zeer ontspannen.

Naast tijd voor curriculumontwikkeling in het algemeen (toegepast op Verpleegkunde) was er aandacht voor skillslab onderwijs (als onderdeel van het curriculum maar ook als het daadwerkelijk inrichten van skillslabs). Het Skillslab van het UMCG werd bezocht en er werden onderdelen van lessen bijgewoond in het Skillslab van de Academie voor Verpleegkunde. Dan blijkt ook dat de relaties tussen docenten en studenten en studenten onderling een belangrijk onderwerp van gesprek is. Er is bij de Tanzaniaaners verbazing over de openheid waarmee er met studenten (en patiënten in een skillslab omgeving) gecommuniceerd wordt.

Een tour door Groningen, een bakje kibbeling op de Vismarkt en een dagje sightseeing door het Hogeland ontbraken niet in deze intensieve periode. En zelfs het broodje kaas in de koude wind op de dijk bij Noordpolderzijl ging er spottend maar lachend in.

In november wordt er een vervolg aan dit projectonderdeel gegeven. In Tanzania zal er samen met vertegenwoordigers van de drie zones en andere stakeholders verder geïnventariseerd worden welke uitgangspunten, welke inhoud en welke belangen een rol spelen bij het beschrijven van het beroepsprofiel voor de Tanzaniaanse Verpleegkundige. Dit onderzoek zal resulteren in een aanpassing/omzetting van het huidige verpleegkundige curriculum voor het verpleegkundig onderwijs in Tanzania in een meer competentiegericht curriculum.

In een volgende uitgave zal ik over dit vervolg, wat zich dus in Tanzania af gaat spelen, verslag doen.

door Judith Pellicaan

ATELIER MENS & OMGEVING

In het Atelier Mens & Omgeving van de Hanzehogeschool Groningen werken studenten vanuit meerdere disciplines aan opdrachten van externe opdrachtgevers op het snijvlak van welzijn, zorg, techniek en bouw. Studenten worden begeleid door docenten vanuit de opleidingen Bouwkunde, Human Technology, Verpleegkunde en Facility Management. Daarnaast wordt de expertise van professionals uit het werkveld gebruikt.

Het Atelier is een 'community of practice' waar kruisbestuiving tussen disciplines en tussen onderwijs en praktijk, student en professional uitgangspunt en voorwaarde is. De kennis vanuit bouwkunde/architectuur, human technology, facility management en zorg wordt ingezet en verdiept.

Opdracht Zorglandgoed

Studenten Verpleegkunde kunnen via de minor Mens en Omgeving een half jaar in het Atelier aan het werk. Roos van der Steen, derdejaars student Verpleegkunde is in september 2009 begonnen met deze minor. Samen met studenten van de opleidingen Bouwkunde, Human Technology en Facility Management werkt ze aan een opdracht voor een zorglandgoed. 'Onze opdrachtgever heeft een stuk land gekocht en wil hier een bepaalde categorie patiënten huisvesten. Het gaat om mensen met niet-aangeboren hersenletsel, een licht verstandelijke beperking, aanpassingsproblematiek of een lichamelijke beperking. Wij hebben de opdracht het landgoed aan te passen, zodat het geschikt is voor deze groep.' Elke student bekijkt de opdracht en problematiek vanuit zijn/haar eigen vakgebied. 'Het is echter niet de bedoeling dat de studenten zich slechts bezig houden met hun eigen vakgebied,' aldus Johan van Wieren. Johan is docent Verpleegkunde. Samen met docenten van andere disciplines is hij begeleider in het Atelier Mens & Omgeving. 'In dit Atelier proberen we studenten te stimuleren multidisciplinair samen te werken en verder te kijken dan hun eigen discipline.'

Roos is de enige student Verpleegkunde binnen haar projectgroep. Ze merkt dat ze als specialist op dit gebied een nuttige bijdrage kan leveren aan het project. 'Niet iedereen heeft een realistisch beeld van het beroep van een verpleegkundige. Dit beeld heb ik binnen onze projectgroep gelukkig kunnen rechtzetten. Daarnaast heb ik de patiëntengroep in kaart gebracht, zodat we hier rekening mee kunnen houden.' Johan benadrukt dat niet alleen de beperkingen van de doelgroep in kaart moeten worden gebracht. 'De verpleegkundige kan de anderen ook informeren over wat de doelgroep allemaal wél kan. Het is belangrijk dat er bij de bouw rekening wordt gehouden met de mensen die er komen te wonen.'

Echte opdrachtgever

Het Atelier Mens & Omgeving speelt volgens Johan goed aan bij de huidige ontwikkelingen binnen de zorg. 'Dankzij het Persoonsgebonden Budget krijgt men steeds meer ruimte om zelf te bepalen hoe het geld wordt besteed. Daardoor ontstaan initiatieven als een zorgboerderij.' Roos merkt dat haar projectgroep de opdracht serieus aanpakt. 'Ik denk dat dit komt omdat we een échte opdrachtgever hebben. We hebben regelmatig contact met hem en hij is enthousiast over ons onderzoek. Mijn droom is om later een eigen zorgboerderij op te zetten. Tijdens deze minor hoop ik te leren wat daar allemaal bij komt kijken. Deze minor heeft me nu al geleerd breder te kijken dan het vakgebied verpleegkunde!'

Van links naar rechts: Jaring Veenstra (Bouwkunde), Thijs de Putter (Bouwkunde), Hinke Schievink (Facility Management) en Roos van der Steen (Verpleegkunde). Niet op de foto: Albert Martijn Lotgering (Human technology).